

**SPORDA
ANTRENÖRLÜK
MESLEK ETİĞİ**
(Bedensel Engelli Sporlar Örneği)

Dr. Abdulkerim ÇEVİKER

AKADEMİSYEN
KİTABEVİ

AKADEMİSYEN
KITABEVİ

© Copyright 2018

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-211-4

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı

Sporda Antrenörlük Meslek Etiği
(Bedensel Engelli Sporlar Örneği)

Yayıncı Sertifika No

25465

Baskı ve Cilt

Sonçağ Matbaacılık

Yazar

Dr. Abdulkerim ÇEVİKER

Bisac Code

SPO076000

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

DOI

10.37609/akya.387

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Engel ve engellilik kavramı insanlık tarihiyle beraber ortaya çıkan bir kavramdır. İlk insandan günümüze kadar geçen süre de tanımlanması, önemi ve toplumsal algılanışı farklı şekillerde ele alınıp incelenmiştir. Engelliler üzerine özellikle son yıllarda gelişmiş ve gelişmekte olan toplumlarda engelli farkındalığı ve yaşam standartlarını geliştirmeye yönelik çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Engelli sporları ve bedensel engelliler de spor ise 2. Dünya Savaşı sonrasında engelli kalmış askerlerin rehabilite edilmesi amacıyla ortaya çıkmıştır. 2000’li yılların başında ülkemizde amatör düzeyde yasal ve kurallı bir spor alanı haline gelmiştir. Engelli sporcuların fiziksel eksiklik ve yetersizliklerine rağmen sporun içinde yer almak istemeleri spora yönelmeleri oldukça önemlidir. Engelli sporlarında sporcuların yaptıkları sporu sevmesi, spor sayesinde rehabilite edilmeleri ve toplumla kaynaşmalarında en önemli faktörlerden birisi de antrenörleridir. Çalışmamızda bedensel engelli sporcuların görüşleriyle, antrenörlerinin mesleki etik ilkelere uyma düzeyleri tespit edilmiş bunun sonucunda çeşitli değerlendirmeler ve öneriler sunulmuştur.

SİMGELER VE KISALTMALAR

AÖF	: Açık Öğretim Fakültesi
ASPB	: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
GSB	: Gençlik ve Spor Bakanlığı
IOC	: International Olympic Committee
İPC	: International Paralympic Committee
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
TBESF	: Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonu
TGV	: Türkiye Güreş Vakfı
WHO	: World Health Organization

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	iii
Simgeler ve Kısaltmalar.....	iv
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Ahlak Tanımı.....	2
1.2. Ahlak ve Etik İlişkisi.....	3
1.3. Etik Türleri.....	6
1.4. Etik Teoriler.....	6
1.4.1. Erdem Etiği.....	7
1.4.2. Ödev Etiği.....	7
1.4.3. Faydacılık.....	7
1.5. Meslek Etiği.....	8
1.5.1. Meslek Etiği İlkeleri.....	11
1.6. Sporda Ahlak ve Etik.....	11
1.7. Antrenörlük ve Antrenörlük Meslek Etiği.....	15
1.8. Engelliğin Tanımı ve Tarihsel Gelişimi.....	19
1.9. Engelliliğin Nedenleri.....	24
1.9.1. Doğum Öncesi Etkenleri.....	24
1.9.2. Doğum Süreci Etkenleri.....	24
1.9.3. Doğum Sonrası Etkenleri.....	25
1.10. Engelliliğin Sınıflandırılması.....	25
1.10.1. Zihinsel Engelliler.....	25
1.10.2. Bedensel Engelliler.....	26
1.10.3. İşitme Engelliler.....	26
1.10.4. Görme Engelliler.....	26

1.11. Engelli Sporların Tarihçesi ve Engellilerde Spor	27
1.12. Engelliler İçin Sporun Önemi	30
1.13. Bedensel Engellilerde Spor	33
1.14. Olimpiyat ve Paralimpik Oyunlar	36
1.15. Alanda Yapılan Yurt İçi Çalışmalar	39
1.16. Alanda Yapılan Yurt Dışı Çalışmalar	41
2. GEREÇ VE YÖNTEM	47
2.1. Çalışmanın Modeli	47
2.2. Önem	47
2.3. Sınırlılıklar	48
2.4. Evren ve Örneklem	48
2.5. Veri Toplama Aracı	50
2.6. Likert Tipi Ölçeklerin Seçenekleri ve Sınırları	52
2.7. Verilerin Analizi	52
3. BULGULAR	61
4. TARTIŞMA	75
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	81
5.1. Sonuçlar	81
5.2. Öneriler	84

KAYNAKLAR

1. AÇAK M (2011). İşitme engelli ve işitme engelli olmayan futbolcuların benlik saygıları ve saldırganlık düzeylerinin incelenmesi. Yayımlanmış Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
2. AKAY V (2008). İşitme engellilerde beden eğitimi spor ve rekreasyon aktivitelerinin eğitim bütünlüğü açısından incelenmesi ve değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
3. AKÇAMETE G, KAYHAN N, KARASU Fİ, YILDIRIM AES, ŞEN M (2016). Özel eğitim öğretmenleri için mesleki etik ilkeleri. *SDU International Journal of Educational Studies*, 3(1): 27-44.
4. ALP L (2014). *Dezavantajlı grupların istihdama katılmaları: G20 ülkelerindeki başarılı uygulamalar*. Uzmanlık Tezi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Ankara.
5. ALTINTAŞ A, ÇETİNKALP ZK, AŞÇI FH (2012). Antrenör - sporcu ilişkisinin değerlendirilmesi: geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 23(3): 119-128.
6. AMMAN MT (2005). *Kadın ve spor*, Morpa Kültür Yayınları. İstanbul
7. AÖF (1999). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri ders kitabı*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları Yayın No: 1081, Açık öğretim Fakültesi Yayın No:601.
8. AÖF (2013). *Etik Ders kitabı*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları Yayın No: 2356, Açık öğretim Fakültesi Yayın No:1353.
9. ARGAN M (2004). *Spor sponsorluğu yönetimi*. Detay Yayıncılık. Ankara
10. ARGAN M, KATIRCI H (2008). *Spor pazarlaması*. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara
11. ARIKAN U (2012). İşitme engelliler ilköğretim okullarında çalışan işitme engelliler sınıf öğretmenleri ve branş öğretmenlerinin özel eğitim alan yeterlilikleri ve iş tatminleri üzerine bir araştırma (İstanbul ili örneği). Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

12. ARSLAN E, ARSLAN B (2016). Türkiye’de yerel gazete yöneticilerinin meslek etiği algısı. *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 9(2): 174-204.
13. ARSLAN S (2016). Çeviri etkinliğinde çeviri etiğinin önemi ve etik sorunların felsefe temelinde yeniden değerlendirilmesi. *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 2(3): 221-225.
14. ARSLAN Y, ŞAHİN HM, GÜLNAR U, ŞAHBUDAK M (2015). Görme engellilerin toplumsal hayatta yaşadıkları zorluklar (Batman merkez örneği). *Batman Üniversitesi, Yaşam Bilimleri Dergisi*, (4).
15. ASPB (2016). Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, *Araştırma Geliştirme ve Proje Dairesi Başkanlığı, engelli ve yaşlı bireylere ilişkin istatistiki bilgiler*, İstatistik Bülteni Ekim, 2016.
16. AYDIN İ (2015). *Eğitim ve öğretimde etik*. (7.Baskı). Pegem Akademi Yayınları. Ankara
17. AYDIN İ (2016). *Akademik etik*. Pegem Akademi Yayınları. Ankara
18. AYDIN MZ, GÜRLER ŞA (2012). *Okulda değerler eğitimi*. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara
19. BALCIA (1993). *Etkili Okul Kuram ve Uygulama- Araştırma*. Ankara
20. BALÇIKANLI GS (2017). Yarışma sporlarının ahlaksal amacı. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 8(1): 47-51.
21. BAŞDEMİR HY (2005). İskoç Aydınlanma Etiği: Hutcheson, Hume ve Smith1, *Liberal Düşünce Dergisi*, 37: 1-19.
22. BAŞOĞLU B, ŞEKEROĞLU MÖ (2016). Türkiye de kadınlar voleybol milli takım sporcularının müsabaka öncesi ve sonrası durumluk kaygı düzeylerinin incelenmesi, *Akademik Araştırmalar Dergisi*, 4(25): 303-312
23. BOZACI İ (2016). Engelli tüketicilerin alışveriş ortamında karşılaştığı sorunlar ve engelli olmayanların bu sorunlar hakkındaki algıları: karşılaştırmalı bir alan araştırması. *Journal of International Social Research*, 9(47).
24. CANGÖL E, KARACA P, ASLAN E (2013). Engelli bireylerde cinsel sağlık. *Androloji Bülteni*, 53: 141-146.
25. CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION (2009). Prevalence and most common causes of disability among

- adults-united states, 2005. *MMWR: Morbidity and Mortality Weekly Report*, 58(16): 421-426.
26. CEVİZCİ A (2015). *Etik, ahlak felsefesi*. (2.Baskı). Say Yayınları. İstanbul
27. CHAWLA JC (1994). Sport for people with disability. *ABC of Sports Medicine*, 308.
28. COŞKUN S (2012). Ahlaki etik olanaklılığı olarak söylem etiği. *UÜFD. Kaygı*, 18: 187-195.
29. ÇALIŞKAN E (2011). *Engelli çocuklarda spor eğitimi ve ailelerin yaklaşımları*. I.Uluslararası Katılımlı Engellilerde Beden Eğitimi ve Spor Kongresi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
30. ÇETİNTAŞ HB (2016). Etik kodları bağlamında kurumsal etik ilkelerin incelenmesi: İstanbul Sanayi Odası Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşu örneği. *Electronic Turkish Studies*, 11(8).
31. ÇEVİKER A (2013). *Ankara amatör süper lig futbolcularının antrenörlerinde gözlemledikleri etik ve etik dışı davranışlar*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
32. ÇINARLI S, ERSÖZ G (2010). Engellilere yönelik spor hizmetlerinin gelişimi açısından sponsorluk ve vergisel düzenlemelere ilişkin öneriler. *Journal Of Süleyman Demirel University Institute Of Social Sciences Year*, 2(12).
33. DAMLAPINAR Z, BALCI Ş (2016). Sosyal algılamada medyanın haberleşme etiği: ankara-konya alan araştırması. *İletişim ve Kuram Araştırma Dergisi*, (42).
34. DEMİR A (2015). *Gençlik kategorisinin görünmeyen yüzü: engelli gençlik*. Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.
35. DEMİRCİ N (1986). *Sporda yönetim-teşkilatlanma ve organizasyonları*. Ankara: MEB Yayınevi.
36. DEMİREL A (2011). *Bedensel engelli sporcularda omuz eklemi artrokinematiğinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
37. DEMİROĞLU D, ÇOBAN A, ÖZGÜR D (2016). Engelli bireylerin üniversite yerleşkelerinde ortak mekânları kullanabilmeleri üzerine

- örnek bir araştırma: Kilis 7 Aralık Üniversitesi merkez yerleşkesi. İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi, 6(13).
38. DİNÇ E, TUNCER M (2015). Muhasebe meslek mensuplarının etik duyarlılıkları ile ilgili vergi müfettişlerinin algılarına yönelik bir araştırma. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, 7(14).
 39. DOLAŞIR S (2005). *Antrenörlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerine ilişkin antrenör ve sporcu görüşleri*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
 40. DOLAŞIR S (2006). *Antrenörlük etiği ve ilkeleri*. Gazi Kitabevi. Ankara
 41. DREWE SB (2000). Coaches, Ethics and Autonomy. *Sport, Education and Society*, 5(2): 147-162.
 42. DUFFY M, PASSMORE J (2010). Ethics İn Coaching: An Ethical Decision Making Framework For Coaching Psychologists. *International Coaching Psychology Review*, 5(2): 140-151.
 43. DUĞAN Ö (2016). Spor Yönetimi, Editöler, Basım HN, Argan M 2.Baskı, Bölüm,14 s.389 Ankara
 44. DUMONT G (2017). The Ethics Of Neuromarketing İn Sports. In Ethics And Neuromarketing (Pp. 187-196). Springer International Publishing.
 45. EGE E, ALTUNTUĞ K (2016). Engellilik ve cinsellik. *Türkiye Klinikleri Dergisi, J Obstet Womens Health Dis Nurs-Special Topics*, 2(1): 59-64.
 46. EĞRİ T, SUNAR L (2010). Türkiye’de iş ahlakı çalışmaları: mevcut durum ve yönelimler. *İş Ahlakı Dergisi Turkish Journal of Business Ethics*, 3(5): 41-67.
 47. EKŞİ H, KATILMIŞ A (2016). *Uygulama örnekleriyle değerler eğitimi*. Nobel Akademik Yayıncılık. Ankara
 48. ELİTAŞ C, DOĞAN M, KARAHAN Ö (2016). Şike soruşturmasının hisse senedi getirileri üzerindeki etkisi: borsa İstanbul’da işlem gören spor kulüpleri üzerine bir araştırma. *Journal of Yasar University*, 11(42): 84-101
 49. ERDOĞAN A (2015). İşyeri ve çalışan sağlığı olarak spor kulüpleri ve sporcu sağlığı. *Mesleki Sağlık ve Güvenlik Dergisi (Msg)*, 5(19).

50. ERGUN N (2011). *Bedensel engellilerde sportif aktiviteler ve klasifikasyon*. Uluslararası Katılımlı Engellilerde Beden Eğitim ve Spor Kongresi Kongre Kitabı, 42-47.
51. ERTEKİN BA (2006). *Gazetecilik meslek etiğinin kuramsal açıdan incelenmesi ve bir uygulama olarak 11 Eylül 2001 olayının Türkiye ve Kanada gazetelerindeki yansıması*. Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
52. ESATBEYOĞLU F, GÜVEN KARAHAN B (2014). Engelli bireylerin fiziksel aktiviteye katılımlarının önündeki engeller. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 25(2): 43-55.
53. FITZGERALD H, KIRK D (2009). Identity work: young disabled people, family and sport. *Leisure Studies*, 28(4): 469-488.
54. FRENCH D, HAINSWORTH J. (2001). There aren't any buses and the swimming pool is always cold!: Obstacles and opportunities in the provision of sport for disabled people. *Managing Leisure*, 6: 35-49.
55. GOGGİN G, NEWELL C (2000). Crippling paralympics? Media, disability and olympism. *Media International Australia Incorporating Culture And Policy*, 97(1): 71-83.
56. GÜNAYDIN B (2016). *Zihinsel engelliler beden eğitimi öğretim programlarının içerik, uygulama, sorunlar açısından veli ve öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
57. GÜRSEL F (2006). Engelliler için beden eğitimi ve spor dersinin öğrencilerin engellilere yönelik tutumlarına etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31: 67-73.
58. GÜVEN Ö, ÖNCÜ E (2012). Antrenörlerin etik dışı davranışları ile ilgili sporcu algısı ölçeğinin geliştirilmesi 1. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, X(2): 67-75
59. HAYNES F (2002). *Eğitimde etik. (Çeviren, Semra Kunt Akbaş). Ayrıntı Yayınları*. İstanbul
60. HOTSA M (2008). Ethics and sport: whose ethics, which ethos- ap- rolegomenon. *Slovenia. Kinesiology*, 40(1): 89-95.
61. HUTZLER Y, BARELİ M (1993). Psychological benefits of sports for disabled people: a review. *Scand J Med Sci Sports*, 3: 217-228.

62. İLHAN EL, ESENTÜRK OK, YARIMKAYAE (2016). Attitude scale of individuals having mental disabilities towards sports activities (zebseytö): validity and reliability study (zihinsel engelli bireylerin sportif etkinliklerine yönelik tutum ölçeği (zebseytö): geçerlik ve güvenirlik çalışması). *Journal Of Human Sciences*, 13(1): 1141-1160.
63. İNAL HS (2011). *Engeliler sporunda performans geliştirme*. I. Uluslararası Katılımlı Engellilerde Beden Eğitimi ve Spor Kongresi S. 47
64. İPS. (2018) Parasports. Erişim: 14.12.2018 <https://www.paralympic.org/sports>
65. İŞCAN GÇ, MALKOÇ A (2017). Özel Gereksinimli Çocuğa Sahip Ailelerin Umut Düzeylerinin Başa Çıkma Yeterliği ve Yılmazlık Açısından İncelenmesi. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1).
66. İŞGÜDEN B, ÇABUK A (2006). Meslek etiği ve meslek etiğinin meslek yaşamı üzerindeki etkileri. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(16): 59-86.
67. KARA B (2016). Rusya federasyonu ve Türkiye’de engellilerin genel sosyo-ekonomik görünimleri, *Dergi Karadeniz*, 30: 180.
68. KARA M, TOKMAK C (2009). Spor turizmi çerçevesinde futbol takımlarının konaklama işletmelerine ekonomik katkısı üzerine bir alan araştırması. *Uluslararası Spor Araştırmaları Dergisi*, 43-58.
69. KARACA SE, VURGUN L (2016). *Etik liderlik kavramının türk işletmelerinin yönetim fonksiyonlarına etki ve yansımaları*. Proceedings E-Book II, Intocbebs, Business And Economics 196.
70. KARADAĞ AK (2016). Ahlak ve hukuk arasında sıkışan kürtaj. *Ankara Üniversitesi. Hukuk Fak. Dergisi*, 65(4): 2047-2057
71. KARAKOÇ Ö, YÜKSEK S, AYDIN AD, KARAKOÇ B, YETİŞ Ü, BAYDİL B (2011). Milli takım düzeyindeki erkek judocuların kulüp antrenörlerinde gözlemledikleri etik dışı davranışlar. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(1): 321-332.
72. KARAMAN ES (2015). *Muhasebe meslek etiği ve muhasebe meslek mensuplarının etik kurallara bakışı (Balıkesir ili örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
73. KARASAR N (2006). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel yayın Dağıtım. Ankara

74. KARATAŞ A (2013). İlköğretim öğretmen adayları için meslek etiğinin önemi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, **28**: 304-318.
75. KAYAPINAR ÇF, ÖZÜDOĞRU E (2010). Engelli bireylerin spor yapma durumları ile anne baba eğitim düzeyleri arasındaki ilişki. *Selçuk Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, **12(3)**: 179-184.
76. KAYMAZ MK (2015). Eğitim yapılarında bedensel engellilere yönelik engelsiz tasarım, *Selçuk-Teknik Dergisi*, **14(2)**: 238-250.
77. KINAY Ö (2016). Bedensel engellilerin kamusal alanda ulaşılabilirliği: “engelsiz dünya” mobil uygulamasının sosyal sorumluluk projesi olarak incelenmesi. *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication*, **6**: 168-180.
78. KIRZIOĞLU Z, CEYHAN D, KIVANÇ AK (2016). Engelli çocuk ve gençlerde klinik ve evde tedavi uygulamaları. *Türkiye Klinikleri Journal Of Pediatric Dentistry-Special Topics*, **2(3)**: 28-36.
79. KIZILASLAN A, ZORLUOĞLU SL, YÜCE A, SÖZBİLİR M (2016). Yeti yitimi modellerinin tarihsel süreci. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, **16(1)**: 183-197.
80. KONAR N (2011). Rehabilitasyon-engelliler sporu ve paralimpikler. *Spor Bilimleri Dergisi*, **3**. <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/iuspor/article/viewFile/1023019850/1023018811>
81. KRISTÈN L (2002). Conceptions of children and adolescents with physical disabilities about their participation in a sports programme. *European Physical Education Review*, **(2)**: 139–156.
82. KUÇURADI İ (1997). *Etiğe yaklaşımlar, etikte yaklaşımlar ve bir ‘evrensel etik’* Düşüncesi UFK ve TFK, Seminer Konuşması, Nevşehir.
83. KUÇURADI İ (2000). *Felsefi etik ve meslek etikleri*. Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları. Ankara
84. KUMTEPE H (2001). *Ankara İlinde Yaşayanların Engellilere Yönelik Tutumları*, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
85. KUZGUN Y (2016). Psikolojik danışmada etik ve hukuk. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, **4(35)**.

86. KÜÇÜKOĞLU MT (2012). Etik değerler ve etiğin kurumsallaşması. *Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi*, 4(1).
87. LI C, LAM LT, WU Y (2016). Sports-Related Injuries In Chinese Paralympic Athletes. *European Journal Of Adapted Physical Activity*, 8(2).
88. LUKENS B, RONALD A (2017). Teaching Morality: Javanese Islamic Education İn A Globalizing Era. *Journal Of Arabic And Islamic Studies*, 3: 26-47.
89. MACIONIS JJ (2013). *Sosyoloji*. (13.Baskı), Çev. **Ed Vildan Akan, Nobel Yayınları**. Ankara
90. MACİT MH (2009). Teleolojik etik anlayışın deontolojik eleştirisi. *Kaygı Dergisi, Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi*, 84.
91. MAVİ S, TUNCEL DOLAŞIR S (2012). Sporcuların ‘sporda hoş-görü kavramına ilişkin algıları. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, X(4): 125-129
92. MCNAMEE M, JONES C, DUDA JL (2003). Psychology, ethics and sports. *International Journal of Sport and Health Science*, 1(1): 61-75.
93. MEB (2006). *Meslekî Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (Megep)*, Meslek Etiği, 26. (<http://hbogm.meb.gov.tr>)
94. MEB (2011). *Aile ve tüketici hizmetleri, engelli bireylerde toplumsal uyum*. Ankara
95. MURATLI S (2007). *Antrenman bilimi yaklaşımıyla çocuk ve spor*, (2.Baskı). Nobel Yayın Dağıtım. Ankara
96. MUMCU, H.E. (2017). *Bazı AB Ülkelerinde Uygulanan Engelli Spor Politikalarının Ekonomik, Sosyal ve Proje Bazlı Olarak Türkiye Karşılaştırması*. DPU Sağlık Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi. Kütahya.
97. MUMCU, H. E., Acet, M., Kusan, O., Zambak, Ö., & Koç, M. C. (2017). *Examining to see elite sight-disabled athletes according to the dimensions of the scale of motivation in sport*. *Journal of Human Sciences*, 14(3), 2590-2600.
98. MURPHY NA, CARBONE PS (2008). Promoting the participation of children with disabilities in sports, recreation, and physical activities. *Pediatrics*, 121(5): 1057-1061.

99. MURRAY D (2014). *The Ethics of Coaching Sports: Moral, Social, and Legal Issues*, By Robert L. Simon.
100. OKAN I (2016). Deaf Football Players' Perception of the Coaches' Occupational Skills. *Anthropologist*, 25(1,2): 180-185.
101. ONGAN HT, DEMİRÖZ DM (2010). Akademik Futbol, Futbolda Rekabet –Başarı İlişkisi. Hiperlink Yayınları. İstanbul
102. ORAL A, AKYÜZ G, SINDEL D, AYDIN R (2012). Dünya Engellilik Raporu: Harekete Çağrı. *Turkish Journal of Physical Medicine & Rehabilitation/Türkiye Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Dergisi*, 58(3).
103. ÖZATEŞ ÖS (2010). Sosyal hizmet etiğinin felsefi temelleri. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 21(1): 85-97.
104. ÖZAY H (2010). İslâm hukukunda hükümlere tesiri bakımından bedensel engel. Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya
105. ÖZBEK O (1999). Sporda etik dışı davranış alanları ve etik ilkeler. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4: 38-50.
106. ÖZCAN B, ÇAVUŞOĞLU SB (2016). İstanbul gençlik hizmetleri ve spor il müdürlüğünde çalışan personelin iş tatmin düzeyinin belirlenmesi. *Spor Bilimleri Dergisi*, 6(2): 25-33.
107. ÖZDEMİR M (2008). Kamu Yönetiminde Etik, ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi, 4(7): 179-195.
108. ÖZDEMİR O (2017). Psikiyatrik açıdan akıl ve aklın terbiyesi. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar-Current Approaches in Psychiatry*, 9(1):115-121
109. ÖZER DS (2013). *Engelliler için beden eğitimi ve spor*. (4.Basım), Nobel Yayınları. Ankara
110. ÖZGENER Ş (2002) İmalat sanayi işletmelerindeki kamu ve özel sektör yöneticilerinin iş ahlakına ilişkin tutumları. *Amme İdare Dergisi*, 35: 175-201.
111. ÖZGÖKÇELER S, ALPER Y (2010). Özürlüler kanunu'nun sosyal model açısından değerlendirilmesi /an assessment of the Turkish disability act in view of social model. *Business and Economics Research Journal*, 1(1):33.

112. ÖZSOY A, SENNAROĞLU B (2016). Büyük spor organizasyonlarına ev sahipliği yapmanın avantajları ve dezavantajları. *Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi Marmara University Journal of Sport Science* 1(1): 11-22.
113. ÖZTÜRK M (2011). *Türkiye’de Engelli Gerçeği*. Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği Cep Kitapları, 30, 105.
114. ÖZYÜREK M (1998). *Görme engelliler. Açık Öğretim Fakültesi Yayınları*, 561. Eskişehir
115. PEHLİVAN İ (2002). *Yönetsel mesleki ve örgütsel etik*. Pegem Yayınları. Ankara
116. PEHLİVAN Z. (2004). Fair-Play kavramının geliştirilmesinde okul sporunun yeri ve önemi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, II (2): 49-53.
117. PENSE M, DEMİR H, LESINGER FY (2011). Engelli sporcularda benlik algısının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 13(Ek Sayı): 48-53.
118. POLAT G. (2015). *Bedensel engelli sporcularda oluşan spor sakatlıkları ve rehabilitasyon sürecinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
119. PRASAD BK (2012). Ethics in sports. *International Journal of Movement Education and Social Sciences*, 1(1).
120. SAĞSAN M, ERTAŞ A, BURGUL NS (2016) Lider antrenörlerin bilgi sahasında deplasman mücadelesi: KKTC üzerine görgül bir araştırma, *Bilgi Dünya Dergisi*, 17(1): 1-21
121. SARI C (2013). *Meslek etiği ve Türkiye’de yargının etik yapılanması*. Doktora Tezi, Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak
122. SARUHAN MS (2012). *İslam ahlak felsefesi*, Ankara Üniversitesi, Uzaktan Eğitim İlahiyat Tamamlama Yayınları.
123. SEKEROĞLU, M. Ö. (2017). Study of the Concepts of Athletic Identity and Continuous Sport Self-Confidence in the Light of Various Variables. *Journal of Education and Training Studies*, 5(13), 44-51

124. SMITH B, SPARKES A (2012). Disability, Sport, And Physical Activity. A Critical Review. In: Watson N., Thomas C., Roulstone A., Eds. Routledge Handbook Of Disability Studies. London: Routledge, 336-47.
125. SOYER F, GÜLLE M, MIZRAK O, ZENGİN S, ERDİ K (2013). Spor yapan bedensel engelli bireylerin çeşitli değişkenlere göre yılmaz düzeylerinin incelenmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(2).
126. SÖĞÜT M (2006). *Sporun bedensel engellilerin sosyalleşmesi üzerine etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
127. SÖNMEZ ÖF, KARATEKİN K, MEREY Z (2013). Ulusal Televizyon Kanallarında Engelli Hakları. *Electronic Turkish Studies*, 8(8) Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 8/8 Summer 2013, p. 2073-2095, Ankara.
128. SU G (2016). Köyde Yaşayan Engelli Bireyler Üzerine Nitel Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, Ankara
129. SUBAŞIOĞLU F (2008). Üniversitelerin Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümlerinin “Engellilik farkındalığı” üzerine bir araştırma. *Bilgi Dünyası*, 9(2): 399-430.
130. SUNAY H (2009). *Spor yönetimi*. Gazi Kitabevi. Ankara
131. ŞAHİN A (2014). *Spor yapan ve yapmayan bedensel engelli bireylerin öfke ifade tarzlarının araştırılması*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
132. ŞAHİN HM (2005). *Beden eğitimi ve spor sözlüğü*. Morpa Kültür Yayınları. İstanbul
133. ŞENTUNA M (2013). Türk antrenörlerinin modern olimpiyat oyunları hakkındaki farkındalık düzeylerinin belirlenmesi. *Sportre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, XI (1): 41-46.
134. TANRIVERDİ H (2012) Spor ahlakı ve şiddet. *The Journal Of Academic Social Science Studies*, 5(8): 1071-1093.
135. TAŞPINAR Y, ŞAHİN A, ÖRSELLİ E (2016). Kamu kurumlarında güven iklimi etik iklim ilişkisi: Konya ili örneği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu Dergisi*, 18(1): 117-136.

136. TATLICI M, KIRIMOĞLU H (2008). Atletizm antrenörlerinin mesleki tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1).
137. TGV (1997). *Türk ve dünya güreşi*. Türk Güreş Vakfı Yayınları. Ankara
138. TOP E, AKIL M (2017). 10 haftalık yüzme egzersizinin hafif düzeyde zihinsel engelli bireyler ve ailelerinin yaşam kalitelerine etkisi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 8(1): 53-61.
139. TUNCEL DOLAŞIR S (2011). Sınıf içi öğretmen davranışlarının beden eğitimi ve diğer branş öğretmenleri açısından karşılaştırılması. *Ankara Üniversitesi, Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, IX (2): 65-69.
140. TUNCEL SD, BÜYÜKÖZTÜRK Ş (2009) Antrenörlerin mesleki etik ilkeleri nelerdir? nasıl ölçülür? ölçek geliştirme: ölçeğin geçerliliği ve güvenilirliği. *Spormetre*. 7(4): 159-168.
141. TÜCCAR E (2015). *Engellilerde “affetme” ve “yaşam kalite” düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Nişantaşı Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
142. TÜRKERİ M (2015). *Etik değer açısından, eğitim, siyaset, kamu çalışma hayatı ve bilim*. Lotus Yayınevi. İstanbul
143. USLU F (2016). *Spor hukuku dersleri*. Adalet Yayınevi. Ankara
144. UZUN R (2004). Türkiye’de spor basınının etik anlayışı. *Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (19), 1-23.
145. VARGAS NETO FX., VOSER RDC (2001). Ethics in sports. *Ciência Em Movimento*, 3(5): 20-25.
146. WHITEHEAD J, HAMISH T, LAMBERT J (2016). *Values in youth sport and physical education, (alt yapı sporlarında beden eğitimi ve değerler*, Nobel Akademik Yayıncılık. Ankara
147. WHO (2016). <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs352/en/> Erişim Tarihi: 05.01.2017
148. YALÇIN İA. (2015). *Farklı klasifikasyon puanlarına sahip tekerlekli sandalye basketbol oyuncularında üst ekstremite fiziksel uygunluk parametreleri ile spora özgü beceriler arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara

149. YAMAN A (2016). İç denetçinin yeni rolü; etik liderlik. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/208914>
150. YAPAR A, İNCE ML (2014). *Sporcular İçin Antrenör Davranışlarını Değerlendirme Ölçeğinin Türkçe Uyarlaması (Saddö): Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. Spor Bilimleri Dergisi, 25(4), 203-212.*
151. YAVUZER H (2001). *Doğum öncesinden ergenlik sonuna çocuk psikolojisi*. Remzi Kitabevi. İstanbul
152. YELTEPE H (2007). *Spor ve egzersiz psikolojisi*. Epsilon Yayınları. İstanbul
153. YETİM A (2014a). Engelliler Sporuna Sosyolojik Yaklaşım. In 2nd International Physical Education And Sports Congress For The Disabled. Batman- Turkey.
154. YETİM A (2014b). *Sosyoloji ve spor*. (6.Baskı). Berikan Yayınevi. Ankara
155. YILDIZ M, ÖZSOY F, BATMAZ S, SONGUR E, KARAKÜLAH K (2016). Engelli sağlık kurulunda verilen ruh sağlığı ve hastalıkları engelli raporlarının değerlendirilmesi. Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi 41(2):253-258,
156. YILMAZ E, YILDIRIM S, BAHAR HH (2015). Serbest muhasebeci mali müşavirlerin mesleki etik algısı: Samsun örneği. *Journal Of Accounting & Finance. (Muhasebe Ve Finansman Dergisi)* 27- 41
157. YÜCEL AS, ATALAY A, GÜRKAN A (2015). Sporda şiddet ve saldırganlığı etkileyen unsurlar. *Uluslararası Hakemli Psikiyatri ve Psikoloji Araştırmaları Dergisi, 2(2): 68-90*
158. YÜCEL AS, ATALAY A, KORKMAZ A (2016). *Türkiye de yerel yönetimler ve spor hizmetleri*, (1. Basım), Nobel Bilimsel Eserler. Ankara
159. YÜKSEL M (2015). Etik kodlar, ahlak ve hukuk. *Hacettepe HFD, 5(1): 9-26.*
160. ZORBA E (2014). *Herkes için yaşam boyu spor*. (4.Baskı). Canset Form Matbaacılık. Ankara